

REKLAZMÉK ÁRAI:

A kiadványban átvéve:	
Egyszeri hirdetés...	10 k.
Hosszú időre...	5 "
Különben külön áron:	
Egyszeri hirdetés...	20 k.
Hosszú időre...	5 "
Világos papírral szedve:	
Egyszeri hirdetés...	24 k.
Hosszú időre...	6 "

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Reggelente minden nap a boltok és kávéházakban kapható.
 Helyesítés és kiadvány:
 Nagyvárad, Apáczka-utca 3.
 A szerkesztőség kérésére viselkedés vagy megírás nem vállalható.
 Hirdetéseket és hirdetőket a kiadványban is intéseknél.
 Helyesítés minden nap a boltok és kávéházakban.

NAGYVÁRAD, szept. 18.

A hadparancs.

Egy emberöltő se telt el s a ki gyermek korában ezt a nótát hallotta: »Kossuth Lajos azt üzenté«, az férfi korában maga is úgy dalolta berukkoláskor: »Majd parancsol Ferencz József a császár...«

Igy dalolta a nép, így értette az intelligencia és nem zúgolódott érte senki. Ferencz József a császár...

A közös hadseregbe német adminisztrációt hoztak, senki sem tiltakozott, a honvédséget beosztották a közös hadseregbe, senki se bánta, maga az országgyűlés megszavazta a magyar önkényesek német vizsga rendjét s e törvény alkotóját Kossuth nevével együtt emlegeti ma is a liberálist. Harminczöt év alatt csak egy „és“ szócskát kívánt a kormánypárt s mikor megkaptuk, fennen hirdették, hogy elértük apai, anyai jussunkat.

Minden kormány udvari szállító volt, vetélkedve ajánlotta, hogy olcsón szállít a Deák alkotásából és szállított is, ha katonai célból kellett s még csak rekompenciációt se kért soha.

Az ellenzék pedig az orrát se dugta a delegációba, hol érvényesen tiltakozhatott volna ez eljárás ellen. Utópiákat hajszolt, megvetve elvi magaslatáról a jelen reális hasznait. Neki personal unio kellett, vagy semmi.

Tessék ezt jól meggondolni.

*

Van egy jó szívű alkotmányos érzésű öreg király.

Mind ez ideig azt tette, a mit a többség akart, tehát igenis alkotmányos érzésű király.

Csupa csapás volt az élete.

Ifjan elvesztette legszebb olasz tartományait, vezető pozícióját a német birodalomban, aztán egyetlen fiu gyermekét, trónörökösét olyan módon, mi maga megrendíti örökre a lelki egyensúlyt, egyetlen vigasztalóját, csapások között, kit tisztán szerelme választott élettársául, felséges nőjét, először lélekben veszté el, mikor az, fia halála után borult elmével futott pihenést nem ismerve bánata elől a világba, majd még rettenetesebben mint fiát, végleg elveszté, mikor azt a gyötrődő anyai szívet átüté egy anarchista, durva reszelővel.

Mije maradt hát?! Egy hű önfeláldozó társa jó és balsorsban, a hadsereg.

Népei között irigység és viszály dúl, két országa gyűlöli egymást, a hadsereg az engedelmességre, az egységre, az szilárd.

Ez a vigasztalása, öreg korának büszke öröme, nézete szerint az abroncs, mely széthúzó népeit egybefűzi.

Egyszerre a hadsereg kettéválasztását követelik. Nagyon néz, mi ez? Harminczöt éven át mindent áldoztak könnyen, szinte tolokodóan a hadseregért s most ezt is piszkálják?

Hivatja tanácsosait.

Ahány, annyiféleképpen beszél. Ki egyik, ki másik dolgot tart fontosnak s vannak, kik cinikusan hirdetik az erős kéz politikáját s meggyőző magyaráz-

zák, hogy az egész dolog csak heccz, egy törpe minoritás erőszakoskodása a többség felett.

Igenis erőszak, hisz ha a párt kívánná, értekezletre gyűlne és színt valána.

A király tehát a multat összevetve a jellel, nem lát átmenetet, mint deus ex machinát látja előlépni a nemzeti követelményeket, tanácsosai taktikai fogásnak minősítik és mint főhadur a hadseregéhez szólva, a veszekedők közé akar sujtani és — — arcul talált valamennyiünket.

Ez a hadparancs igenis el van látva ellenjegyzéssel.

A liberális párt ütötte rá 35 éves lakájpolitikáját, van akit felelősségre vonjunk s az arcul ütésért megfizessünk neki.

Harminczöt évig folyton lizelegni fölfelé, folyton denuncziálni minden nemzeti törekvést! lejártni minden nemzeti érzésű politikust, példát mutatni ex-lex erőszakoskodásra, felkinálkozni »erőskéz« politikusként a nemzeti követelményekkel szemben s bukás után azt a törpe minoritás erőszakoskodásának minősíteni — ez az eljárás az értelmi szerző s mikor ebbe a pártba tömegesen küldött képviselőket a nemzet, ez a hallgatag belé egyezés.

Tessék most mindezek után, ebben a szörnyű helyzetben, arczunkon az ütés nyomával, lelkünkben a szégyen érzetével szenvedély nélkül és higgadtan gondolkodni kibontakozásról, mert »va banc«-ot nem játszhatunk a nemzettel.

P-y.

A „TISZÁNTUL“ TÁRCZÁJA.

A lengyel nő.

Irtá: Gola Luigi.

Hűs és csuf nyirkos tavaszi este van. Bágyadtan, homályosan pislognak a gázlámpák az utszélen és kétségbeesetten birkóznak, viaskodnak az egyre sűrűbbé váló köddel. Csupán egy előkelő kávéház előtt diadalmaszkodik a villamos fény a sötétség felett. Ifjú és vén gavallérok kezeit zsebbe dugva, a rokk galérlját felgyűrve járnak ki és be a kávéház ajtaján. Egy részük operett melódákat dudolgat, másik részük a »pocsék idő«-t szítja; némelyek ismét egy nagy politikai lap esti kiadását kapkodják, melyet egy idősebb nő kínálgat az uraknak, egyformán unalmas változatlan hangon:

— Esti kiadás! Tessék! Vegyének esti lapot! Itt a tudósítás az országgyűlésről!

Az egyik haz elött, tulsó oldalán a széles kocsiútnak, amelyen fényes uri fogatok, bérkocsik, omnibuszok és egyéb járművek nyüzsgenek fel s alá, egy fényes uri fogat álldogál. A lovak türelmetlenül lapátják a közeget patkójukkal, a széles galleru magas prémsipkás kocsi mintegy ütemre csapja össze két karját és bosszusan pislogat fel

a második emeletre, a honnan kék ernyőjt lámpa alól mágius kísérteties fény lopódzik ki az utcára a hanyagul leeresztett függönyök közül.

— No ma megint későre fog járni, — egy látom — mire haza vetődünk — dörmögé mérgesen. — Tessék aztán még tisztogatni! Vajjon a gróf ur ma megint megteszi, hogy... Lám, űti is már a tizet!

Epoly izgatottan, mint a prémes sapkás kocsi, lesi az öreg újságáros nő is a szoroson mazára csavart téli nagykendőben, durva bőrczipőben az óratűtést a közeli toronyból; époly felindultan, izgatottan tekintget ő is fel a ki-világított ablakokra.

Közben azonban ugyanazon egyhangú kiabálással kínálja az újságokat:

— Esti újság! Vegyének esti lapot!

Végre felnyitja a kapu odaát és a gázlámpák nyugtalan, lobogó fénye mellett csinos sötét öltözkében egy eleveo kis nő szökken át a járdán és kezével felnyitja az uri fogat ajtaját. Majd utána egy pompás, magas termetű, uszályos atlas ruhába öltözött hölgy alakján siklanak végig a fényávok. A fényes öltözékre egy drága bitorvörös barsony mente borul; a büszke tartású szép fejét, melyet egész a homlokra lecsúszó, vörösszőkébe játszó fűrtös hajkorona ékit, spanyol csipkékből készült fehér fátoly takarja s körülbukolja azt. Kezeiben, melyre pom-

pás svéd keztyűt húzott, pompás csokrot tart, szép illatos rózsákból kötöttet, míg csuklóján arany karperecek és ékszerek kövei csillognak.

Uralkodókat jellemző hanyag közönnyel lépeget lefelé a lépcsőkön; sötét szemével, melyek kendőzött arcából elővillognak, mereven, semmivel sem törődve, részvétlenül bámul maga körül.

— Hajts minél gyorsabban, a hogy csak tudsz; mert már későre jár! — Szól oda parancsolólag a kocsihoz, aztán beszáll a kocsiba, a hova komornája is követi.

Egy rántás a zablákon és a finom hintó nyilsebeseen és nesztelenül gurul tova a gummikerekeken az »Od on« felé.

Szakasztott így megy ez minden este. Bulowszky Irma ez a szépség, a lengyel nő, a főváros operette színházának ünnepelt csillaga. Azt hogy szép, ragyogó, azt az egész világ beszéli. Főleg pedig a high-life urai, a legfiatalabbak közülök a lehangosabbban. Mindenek előtt azt valja, mondja azonban finom kis tükre is, melyet gyakran figyelemmel ezzel a kérdéssel ürnöje. S valóban a tükör és fiatal uracsok a tiszta igazságot beszélnek. Hogy igazi lengyel nő, egy házából kivándorolt emigráns nemesnek a leánya, akit honszerelme vértanúvá tett: ezt a lapok hírdetik fölé; a kis és nagy lapok, melyek a hullissza titkait szelíztetik, a színpadok pletykáit tá-

X. Pius és a munkásvédelem.

Bazelben egy nemzetközi katolikus kongresszus foglalkozik azon kérdéssel, hogy a munkásvédelem érdekében minő javaslatokat kellene az európai hatalmak elé terjeszteni. A pápa egyik udvari személye, gróf *Soderini* által képviseltette magát a kongresszuson s a szívélyes fogadtatásra gróf *Soderini* így válaszolt:

„X. Pius pápa ő Szentsége ép oly élénk érdeklődéssel van a szövetség iránt, mint elődje XIII. Leó. Az új pápa egész életpályája alatt soha sem feledkezett meg a munkásnépről, melyhez a legmélyebb érdelem fűzi s melynek szükségletét a legjobban ismeri. A legnagyobb rokonszenvvel viseltetik a nemzetközi szövetség iránt, mely feladatul tűzte ki törvényes és békés eszközök által javítani a munkás nép sorsán.»

A beszédet igen nagy lelkesedéssel fogadták.

Nem fogadnak el állami adót.

Kis-Kunfélegyháza város képviselőtestülete pénteken délelőtt elhatározta 69 szavazattal 33 ellenében, hogy az állami adók a közpénztárnál fizetésre nem fogadtatnak el. Ezenkívül elhatározták, hogy a három évet kiszolgált katonák szabadságolása iránt feliratot intéznek a képviselőházhoz és mindezeket közölni fogják az összes városokkal hasonló intézkedések megtétele végett.

A bomba hatása.

Budapest, szept. 18.

A chlopy-i hadparancs hatása alatt mint nagy nemzeti veszedelem idején történni szokott, a pártokat szétválasztó falak leomlanak és valamennyi pártban felülkerekedik a hazafias érzés és a nemzet veszélyeztetett érdekeiért való aggodalom.

Most már megtartják az összes pártok értekezleteiket és az összes pártok óhajta szerint össze fog ülni az országgyűlés is. A magyar országgyűlés ezuttal egy értelemmel fog eljárni. Az bizonyos, hogy a formában pártok szerint eltérések lesznek, de a lényegben megegyeznek mindannyian, hogy a magyar népkép-

visélet a király hadparancsát nem hagyhatja válasz nélkül, hogy a Háznak állást kell foglalnia és a határozatot a korona tudomására hozni.

A kormánypárt értekezletét kedden este megtartják, dacára annak, hogy gróf *Khuen* ellenzi. Keddig ugyan sokat fogják még befolyásolni a pártot, de nem fogják meggátolni az állásfoglalást, mely — ha szerény mértékben is, de mindenesetre ünnepélyes óvást emel a nemzet igazai mellett.

A képviselőházban.

Hogy milyen izgalom fogja el a magyar politikai világot, arról délelőtt a képviselőház képe is számot adott. Parlamenti szünet idején, amikor a vidéki látogatókon kívül még a madár sem téved a cifra parlamenti palota tájékára, tizenegy óra felé már zsefolva volt az olvasóterem, sok képviselő került a könyvtárhelyiségbe s a folyosók zugaiban mindenütt csoportok.

Az első a képviselőházban *Justh* Gyula, *Abaffy* Ödön, *Heltai* Ferencz és *Szöts* Pál voltak. S valósággal rajokban követték őket a különböző pártok és pártárgyalatok tagjai. Tudósítónk beszélt az egyes pártok tagjaival, akik között ezuttal csak a harc módjára van eltérés. Hogy harcot kell folytatni, abban valamennyi megegyezik.

A kormánypárton — mondta a párt egyik kiváló, régi tagja — a legmélyebb elkeseredés s csalódás fogja el az embereket. A korona dezaualta az eddigi küzdelmünket az obstrukció ellen s szembe helyezte magát a nemzettel. Bevitte a politikát a hadseregbe s megsemmisítette a valamikor való kibontakozás kilátásait is: felelősség nélkül kibocsátotta a hadparancsot, amelyért a jövő kormányának kell felelősséget vállalni. Hát akad-e ehhez kormány? A keddi pártértekezletől rettegek. Az szétörheti egészen a szabadelvűpártot. Ehhez még *Khuen-Héderváry*, aki szépíveti a dolgot és bizonyítja, hogy a király a nemzeti törekvéseket nem akarta érinteni: hát hol itt a kivezető út...

A néppárton főleg a hadparancsnak az a része izgatta fel a képviselőket, amelyik a hadsereg egységéről beszél. A 67-es alapon álló ellenzék ebben a 67-es törvények elferdítését látja.

A függetlenségi párton a legmélyebb felháborodás és izgalom tölti be a nemzeti törekvések diadaláért küzdő politikusokat, akik egyszerre ott látják ismét a régi szellemet, a melyik az abszolútizmus békóit rakta ezéltt ötven évvel a magyarra.

Apponyi még nem érkezett meg.

Apponyi Albert gróffal táviratban közölték a hadparancsot Eberhardra. Apponyi gróf azonban ma délig nem érkezett Budapestre. Hir szerint Bécsbe utazott ő is, ahol találkozni fog *Khuen-Héderváry* gróf volt miniszterelnökkel és ott, a miniszterelnök fogadtatása után a királynál, ülnek össze tanácskozássra a képviselőház összehívása miatt.

A képviselőház tájékán különben kalandosabb hírek kerülnek forgalomba. Hiresztelték, hogy *Szell* Kálmánnak tudomása volt a hadparancsról és *Körbernél* tett látogatása után nyilatkozott volna, hogy miféle »merénylet« számára kívánták az ő közreműködését. Ami »elő«, természetesen, sietett megszökni Rátótra. Hir kering arról is, hogy *Tisza* István grófort távirattal szólították Bécsbe, ő Felsőre elé.

A hadparancs és Khuen-Héderváry.

A végzetes hadparancs megjelenése óta megindultak a politikusok közt a kombinációk: Mi jön ezután? E kombinációk közül nem adjuk a szélső radikális politikusok kombinációit, csak arról emlékeztünk meg, amiről a Lloyd klub helyiségeiben beszéltek, mint eshetőségekről.

A szabadelvűpárt tagjai meg vannak róla győződve, hogy mikor a király az ominózus hadparancsot aláírta, egyben el is volt határozva, hogy magyar miniszterelnök gróf *Khuen-Héderváry* lesz. Most más jelentőséget kap az a körülmény, hogy *Khuen Héderváry*, mikor a zivataros minisztertanácsra vonatkozó leleplezések megjelentek, abszolúte nem volt rávehető, hogy személy szerint való czáfolattal álljon ki. Most már derengeni kezd a szabadelvűpártban, hogy azon a minisztertanácsban ennek a hadparancsnak bejelentése lehetett az összeütközés anyaga. Talán már akkor szerette volna magának biztosítani miniszterársainak ígérését, hogy az új kabinetben is vele maradnak. Nem sikerült a be-

laják fel és ügyesen tudják verni a nagydobot a művésznő és az igazgató érdekében, no meg egy-egy nevesebb zeneszerző mellett is, a kik nagyon tudják méltányolni, ha szerzeményük megéri a századik előadást.

A kis és nagy lapok azonban nem mondják a való igazságot, nem mondanak igazat, mint a tükör s a fiatal, csupaszkepű, parfümös gavallérok.

Akaróák tán tudni kedves olvasóim a tiszta, leplezetlen igazságot? Jó! Kérdezzék meg akkor attól a ránczos képű öreg nőtől ott az utca sarkán, a ki az újságot árulja, azokat az újságokat, melyek olyan szép és nagyszerű történeteket tudnak mesélni *Bulowszky* Irmáról, a lengyel nőről! Ő sokkal jobban tud mindent, ő, a vén újságáru-nő: hiszen ez az ünnepelt csillag, ez a ragyogó diva tulajdon gyermeke neki, egyetlen gyümölcse kései és csak rövid ideig tartó házasságának.

Erről persze a lapok nem szólanak semmit; nem ejtenének róla szót a világegyetemnek; nem érdekes, sőt egész mindennapias? Nem ingerli a látni vágyó, éhes közönséget egy cseppet sem! Mit törődik a nép azzal, hogy a szegény sorsból való asszony mennyit küzdött, fáradt, takarékoskodott éjjel-nappal gyermekéért, ezért a csodásan szép, eleven eszű gyermekért, hogy verítékkel, keserves kinnal szerzett kezesmennyét rááldozta lánya ne-

veltetésére, hogy őt kiképezze, kába hiúságában s anyai vak büszkeségtől vezéreltetve.

Igen, nagyon is okos és eleven eszű volt a lány és tanulékony a tanítvány! A kicsiny lábak csakhamar olyan biztosan lépegettek, lejtettek előre az új pályán, hogy hamarosan nélkülözni tudták a vezető kezeket s az anyai támaszt.

A bábból kipattant a fényes pillangó és kirepült a szűk, sötét falak közül a napfényre, hogy csodáltassa magát a világ által. Anyját feljteni kezdte, sőt szégyenlette őtet és egyszerű származását. És minél erősebb fénynyel ragyogott a szerencse csillaga, minél fényesebbnek ígérkezett, mutatkozott a jövő előtt, annál kevesebbet, annál ritkábban gondolt vissza *Bulowszky* Irma az ő gyermekkorára s arra az őszülő anyókára, a ki egy szűk kamrácskában lakott fenn az eresz alatt, a hova csak számtalan kopott falépcsőn át lehetett feljutni az embereknek.

Hogy is reszelték volna torkukat azok a bizonyos jó szomszédok; hogy sugtak-bugtak volna összedugott fejjel, ha meghallották volna náluk, az ő hajlékukban a »lengyel nő« selyem uszályának zizegését s a róla szétáradó finom rózsaszín illat ott rekedt volna a szűk folyosón és lépcsőskön.

Hát még a világ! Mit szólt volna ehhez a világ? Azonkívül a pályatársak, a pajkos kollégák, a kikoszorózott és elhagyott szerelmeseik,

a gonosz indulatu bírálók és a lapok! Azok a haszontalan rossz lapok! Igen! . . .

Nem, ezt a dolgot nem lehet nyélbe ütni sehogy! Nem ment sehogy, hiába. Az öreg nő ezt maga is könnytelen volt belátni. Be is látta. Nem nyilvánította többé egy szóval sem, hogy látni akarja a gyermekét. Nem is látta őt soha, sem a maga házában, sem abban a virágokkal elárasztott boudoirban, mely szinte tömve volt törékeny, de drága csecsebecsékkel. Dehogy akart a gyermekéek útjába állni és a szerencsésjét megakasztani.

Néha napján történik csak, hogy a lármás közönség közt meglapulva ott ül ő is a földszinten reszkelve és visszafojtott lélekzettel s mintha a torkát szorongatnák vasmarokkal, mialatt körülötte mindenki tapsol, virágkoszorúk és csokrok röpülnek a színpadra, a hová az összes látcsövek irányozva vannak. Az ő gyermeke az ott . . .

S estéről-estére ott ácsorog a szegény anyóka a kivilágított kávéház előtt s lesi-várja azt az órát, mikor az a nagyon is ismerős hintó a kapu elé kanyarodik és *Bulowszky* Irmának, ennek a fényes ünneplőnek alakja a gázlámpák fényes sugarában felbukkan.

Két éve már, hogy nem beszélt a magzatával, de legalább látja őt. Látja minden áldott est, habár csak messziről, habár csak egy tekintetre . . .

jelentés. De Khuen-Héderváryt ez sem riasztotta vissza s a hadiparancs megjelent, Khuen-Héderváry vállalkozni fog — mire? Hogy mire arról szintén sok szó esett ma a szabadelvű-pártban. Azt hiszik, hogy Khuen mindeure vállalkozik. Valószínűnek tartják, hogy a király hosszabb időre el fogja napolni az országgyűlést. Ez még a jobbik eshetőség. De azt sem tartják kizártnak, hogy a király feloszlata az országgyűlést s egyelőre nem is hívja össze. Khuen-Héderváry, aki mindeure vállalkozik, erre is vállalkozni fog.

Bécs és a hadiparancs.

Bécs, szept. 18.

A Zeit: A hadiparancs a hadsereg számára, mint neve is mondja, parancs, törvény, de a polgárság számára nem akar és nem is lehet egyéb, mint az uralkodó személyes nyilatkozata, mert hiányzik róla a felelős miniszteri ellenjegyzés. Nem lehet elhallgatnunk, hogy a korona tanácsosait teljesen hibásan, helytelenül informálják az uralkodót az államjogi viszony, illetékesség és a politikai hatalmi állás tekintetében. A hadiparancs a legnagyobb súlyt a felségjogokra, a legfőbb hadurnak biztosított jogokra helyezi, mintha ott volna most a konfliktus magva, holott tudvalevő, hogy még a legszélső ellenzék is elismeri s nem akarja csorbítani azokat.

Ha a legfőbb hadurnak a hadiparancs megfogalmazásakor katonák voltak a tanácsadói, ugy most államférfiaknak kell helyükbe jönniök, hogy a törvényeknek s az alkotmányos formáknak a hadseregben kívül érvényt szerezzenek. Hogyha az új parancs csütörtököt mond s nem állítja helyre a békét, akkor a konfliktus nagyon kiélesedik és a megoldás kiszámíthatatlan időkre marad, a hadüzenetet pedig nyomon fogja követni a háború.

A Zeit kikérte több előkelő osztrák politikai véleményét a hadiparancsról. Egyikük ekként nyilatkozott:

— Alig hihető, hogy a magyar ellenzék ezek után visszatér a nyugodalmas tárgyalások medrébe, szintugy az sem tehető fel, hogy a korona támogatni fog álláspontjától, amelyet olyan erősen hangsúlyozott. Másrészt az is bizonyos, hogy a mai állapotok nem tarthatók fenn tovább. Nincs teremtet ember, aki meg tudná mondani, hogy miképen lehet a mai zavarokból kibontakozni.

Egy másik képviselőnek az a véleménye, hogy Magyarországon a viszonyok sokkal erősebben elmérgesedtek, semhogy békés megoldásra lehetne gondolni, Ausztriában pedig a hadsereg kérdését nem lehet azzal elújni, hogy a hároméves katonákat szabadságolják s a tartalékosokat behívják.

Egy kiváló állásu tényleges katonatiszt, akinek a véleményét szintén kikérte a Zeit munkatársa, azt mondotta, hogy a hadseregben a hadiparancs természetesen kedvező benyomást tett s magától értetődik, hogy a kardcsörtetés sem marad el. Valószínű, hogy esetleg komolyabb rendszabályokra is kerülhet a sor a katonai és politikai zűrzavaroknak véget vetendő.

A hírlapírónak arra a kérdésére, hogy minő rendszabályokra gondol, a katonatiszt a vállát vonogatta.

Az Oesterreichische Volkszeitung azt írja, hogy a dolgok illetően fordulat nem is annyira az ellenzékre és különösen Kosuth híveire, mint inkább a szabadelvű többségre nézve

kedvezőlen, arra a többségre nézve, amely Deák Ferencz követőinek vallja magát és csak olyan kormányban foglal helyet, amely nagyhangon hirdeti ugyan a többségi elv érvényesítésének szükségét és megrendíthetetlen elvét, valóban pedig nem kormányképes.

Az »Arbeiterzeitung« szerint ez a királyi nyilatkozat példátlanul áll a maga nemében. Mint politikai nyilatkozat nem állhat meg, mert nem ellenjegyezte felelős kormány. A hadiparancs valóságos manifesztum, a melyen a hazafiak diadalt ülnék, mert azt hiszik, hogy ezzel megtörtént a döntés. De hát csakugyan döntés az? Az ugynevezett hazafiak hamis nyomon járnak, ha azt tartják, mert hisz elfelejtik, hogy a magyar képviselőházban Széll és Fejérváry ígéretet tettek a nemzeti követelésekre nézve. Összetűközés támadt a korona és a parlament közt, mert az uralkodóház kerekén visszautasítja a magyar nemzeti követelményeket, amelyekből Magyarországon aligha fognak tágitani. Elhamarkodott dolog tehát arról beszélni, hogy a hadseregben marad minden a régi ben.

Vilmos császár Bécsben.

Vilmos német császár tegnap délelőtt Bécsbe utazott. Előzetesen néhány napot Magyarországon töltött, Baranyamegyében, ahol a tiszteletere rendezett udvari vadászaton vett részt.

Közvetlenül Pécsről utazott külön udvari vonattal az osztrák fővárosba.

Az utazásról és megérkezéséről a következő távirati értesítéseket vettük:

Elutazás Pécsről.

Pécs, szept. 18.

A német császár itt időzése alkalmából lovag Rampelt Adolf udvari tanácsos, jószágigazgatónak a korona rendjelcsillagot, Nemegey Akos királyi tanácsos, helyi uradalmi igazgatónak a II. osztályú vörös sasrendet adományozta. A fődédéseknek aranyórákat a császári inicziálájával ajándékozott. A német császárt a baranyai népviselet annyira érdekelte, hogy kijelentette, hogy ezek megtekintésére legközelebb, ha eljön, magával hozza a császárnét is. Frigyes főhercegrek búcsúzáskor így szólott: »Ha megengeded, csakhamar megint eljövök.«

A tegnapi népviseletnél, mikor a bályoki sokáázok táncoltak, a császár előtt lefolyt ünnepeknél a legszebb sokács leányok a császár maga adta a díjat, majd megjelölték a leányokat, kiket Izabella főhercegnő Köriserdőn fog a császár számára lefényképezni.

Osztrák földön.

Bécs-Ujhely, szept. 18.

Vilmos császár Bécsbe utazván, ma reggel 8 óra 30 perczkor átutazóban ideérkezett. A pályaudvaron fogadtatására megjelentek gróf Üxküll hadtestparancsnok, Drahtschmied tábor-szernagy, a katonai akadémia parancsnoka, Jakobs tábornok, Stahl helytartósági tanácsos és dr. Neumayr helyettes polgármester. 8 óra 5 perczkor érkezett ide gróf Bülow birodalmi kancellár, gróf Vandel nagykövet, Lucanus kabinetirodai igazgató, Plessen főhadsegéd és Kül-senheseler főhadsegéd, Schirsky követ és gróf Schmettow őrnagy, főhadsegéd, valamint a német császár mellé beosztott diszszolgálatot tevők. 8 és fél órakor robogott be az udvari különvonat.

A pályaudvaron felállított diszszázad, a melyet a 17. vadászszázad állított ki, tisztelgett. A német császár, ki az osztrák-magyar tábornoki egyenruhát viselte, Eulenburg főudvari marsall és Löwenfeld tábornok kíséretében hagyta el a szalonkocsi és fogadta a diszszázadot vezető százados jelentését. Erre ő felsége a diszszázad élén fennállott gróf Üxküll, Drahtschmied és Jakobs tábornokokhoz lépett, mind-egyikkel kezét fogta és kegyesen üdvözölte őket. Miután még a vadászok parancsnokának

is kezét nyújtott, ellépett a diszszázad előtt kísérvé a már nevezett funkcionáriusoktól. Majd bemutatták a császárnak a diszszolgálatra beosztottakat.

A császár a melléje beosztott urak valamennyiének kezét nyújtott és egy ideig társalgott. Montecccoli gróf altengernaggyal és báró Albori tábor-szernagy hadtestparancsnokkal. Ezután ő felsége gróf Bülow birodalmi kancellárhoz, gróf Wedel nagykövethoz és Lucanus kabinetirodai igazgatóhoz fordult, akikkel egy ideig szívélyesen beszélgetett. Miután ő felsége a többi fogadtatására ideérkezett urakat üdvözölte, újból gróf Üxküll hadtestparancsnokhoz fordult, akivel addig beszélgetett, míg gróf Eulenburg főudvari marsall nem jelentette a császárnak, hogy elérkezett az indulás ideje. A diszszázad újból tisztelgett. 8 óra 42 perczkor folytatta a császár útját Bécs felé.

A megérkezés Bécsbe.

Bécs, szept. 18.

Vilmos császár délelőtt fél 10 órakor érkezett ide. A vasuton ő felsége, a főherczegek és az uralkodó család többi tagjai szívélyesen üdvözölték.

Daczára a hűvös és borús időjárásnak, már a korai reggeli órákban a Burg és a déli vasut közötti úton sok ezer ember gyűlt össze a magas vendég üdvözlésére. A város ünnepi díszet öltött. Különösen díszes a déli vasut előtt elterülő tér, a Károly-tér és a külső Burg kapu előtti tér. Mind a három helyen diadalkapukat állítottak fel, a melyeket gazdagon díszített obeliszkok, virágfüzérek, a birodalmi sas és a császári korona ékesítenek. Az egész úton babérral díszített zászlóárbczok vannak felállítva. Már kora reggel felállították a sorfalat alkotó csapatokat, összesen 23¹/₄ zászlóalj gyalogságot, 13 század lovasságot és 10 üteget. Utóbbiak a külső Burg-kapu előtt foglaltak állást. A külső Burg-téren a Károly főherczeg szobor közelében állottak fel a szolgálatban nem lévő tábornokok, törzs- és főtisztek.

A csapatok, melyek díszben, zászlóval és zenével vonultak ki, Lipót Szalvátor főherczeg vezénylete alatt állanak, ki a déli vasutnál állott fél 9 óra körül ő felsége német tábornagi egyenruhában a fekete sasrend szalagjával megindult a pályaudvar felé.

Az uralkodót egész útján lelkes óvációkban részesítette az óriási közönség. Ezenközben a virágfüzerekkel és a két birodalom zászlóival díszített pályaudvaron összegyűltek az itt időző főherczegek u. m. Ferencz Ferdinánd, Ferdinánd Károly, Lajos Viktor, Jenő és Rajner főherczegek kíséretökkel, a helytartó, a rendőrfőnök, a polgármester, a városparancsnok, a német nagykövetség tagjai, báró Liebig főkonzul, dr. Vivenot alkonzul, továbbá a bajor és szász követ, Szögyény-Marich nagykövet nejével, a budapesti és brünni főkonzulok, a német nagykövet neje, a német birodalmi egyletek, közöttük a nyugalmazott tisztek német egyesülete. Azon főherczegek, a kik német ezredek tulajdonosai, az illető egyenruhát viselték német rendjeikkel díszítve.

Ő felsége először a főherczegeket és a megjelent méltóságokat üdvözölte, majd a főherczegek kíséretében a pályaudvarra ment, ahol elhaladt a zászlóval és zenével megjelent diszszázad előtt.

Pont fél 10 órakor robogott be a különvonat Vilmos császárral. A porosz himnusz hangjainál hagyta el Vilmos császár, ki lovassági tábornoki egyenruhát viselt a Szent István-rend szalagjával, a kocsi.

Az uralkodók üdvözlése rendkívül szívélyes volt. Vilmos császár, miután kiszállott a szalonkocsiból, ő felsége felé sietett, megölelték és három sor mecsókölték egymást, szívélyesen kezét fogták és több percig beszélgettek egymással. Miután Vilmos császár a főherczegeket üdvözölte és a megjelent méltóságokat bemutatott neki, a bajor és szász követhoz fordult, kikkel hosszasan társalgott, míg királyunk Bülow gróftól és Wedel nagykövethoz szólította meg. A beszélgetés igen sokáig tartott. Vilmos császár szemléletét nagyon jókedvű volt és a fölött való örömeinek

adott kifejezést, hogy a nyugalmazott német katonatiszti egylet tagjait láthatja maga körül. Ezután mindkét uralkodó ellépett a diszszád elélt és a kimenethez járultak, a hol kocsiba szálltak. Viharos hoch-kiáltások között kezdte meg a koci utját, követve a főhercegek és a méltóságok fogatától és az Allee-uton, a Károly-téren, az Opera- és Burggringen át ment a Burgba.

Az uralkodókat az egész uton a közönség zajos ovációi kísérték. Vilmos császár folyton barátságosan intett köszönetet a fogadtatásért. A midőn a menet a külső Burg-kapuzhoz érkezett, felvonták mindkét uralkodónak a lobogóját, miközben a Mária Terézi-téren felállított tűzérsg, mely már a császár megérkezését is 24 ágyulóvéssel jelezte, újból 24-et lött.

Rövid idővel ezután megállott a menet a Burgnál. Itt összegyűltek a koronás vendég üdvözlésére Liechtenstein herceg első főudvarmester, Koloniecki gróf főszertartásmester, a ki a császárt a vendéglakosztályba kísérte, hol Mária Terézia, Mária Annuciata és Mária Valéria főhercegnők üdvözölték. Ezután bemutatták Vilmos császárnak a Burgban összegyűlt méltóságokat, és pedig a közös minisztereket, élükön Goluchowski gróffal, Apponyi gróf udvarnagyot, a legmagasabb udvari méltóságokat, az osztrák kabinet tagjait, élükön Körber dr. miniszterelnökkel, Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt, Beck báró vezérkari főnököt, Spaun báró tengernagyot, a haditengerészet parancsnokát, a legfelsőbb központi hatóságok fejeit és a csapatok főfelügyelőit.

Rövid cercle után, melyben királyunk a jelenlévőket bemutatta vendégének, Vilmos császár visszavonult lakosztályába. 3/4 9 órakor eső keletkezett, mely azonban hamarosan megszűnt.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Szept. 27. Katolikus legényegylet szüreti mulatsága a Fekete Sasban.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauchpark) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **A jogügyi bizottság ülése.** Erdekes ügyben tanácskozik ma, szombaton délután Nagyvárad város jogügyi szakbizottsága. Mint már irtuk, a nagyvárad vendéglősök egyesülete nagyobb szabású mosóintézetet létesít a Gilányisoron, a hol nincs gázcső lefektetve. A mosóda azonban erőátvitelre gázt akar felhasználni, s a vezetékeket eddig szabad területen fektetve a gázgyár. A városi tanács azonban úgy véli, hogy a gázgyárnak az év végétől már csak magánvilágításra van joga, de erőátvitelre nincs s különben is újabb csőlefejtéseket csakis a tanács engedélye alapján eszközölhet. Ez azonban csak a tanács felfogása, s éppen azért véleményt kér a jogügyi szakbizottságtól. E tárgyban ma, szombaton tanácskozik a jogügyi bizottság.

* **A vízhiány fenyeget.** A hetek óta tartó iszonyu szárazság miatt a folyók vize igen megapadt. A Sebes-Körözs már évek óta nem volt olyan kicsiny, mint most; igen sok helyen alig 20—30 centiméter mélységű vizen át lehet gázolni a folyót. A folyton tartó forróság miatt nagy a vízfogyasztás s a mérnöki hivatal konstataulta, hogy ha a közönség nem takarékoskodik a vízvezeték vizével, kényszerítve lesz a város a fogyasztást redukálni. Ez okból hivatalosan is felszólítják a lakosságot, hogy minél takarékosabban bánjanak a víz-

zel, különösen pedig a vízpazarlástól óvakodjanak, nehogy a beállható vízhiány miatt a vízvezeték a nap bizonyos óráiban elzárni kelljen.

* **Schiefner Ede preláts újabb jótékony-sága.** Alig pár hónapja ajándékozott e kifogyhatatlan bőkezűségű főpap a **mezőberényi** r. kath. lelkészség céljára kétezer koronát s most újra **kétezerrel** örvendeztette meg a **tótkomlói** katolikus híveket, oly célból, hogy ennek évi jövedelme az ottani róm. katolikus iskolában működő tanító eddigi alapjövödelmének gyarapítására szolgáljon. Adja Isten, hogy sok igazi öröme legyen jótéteményeiben a bőkezű főpapnak.

* **Iparosok figyelmébe.** A M. kir. honvéd hadapródiskola, a honvéd hadapródiskola fedett iovarda tetőfedésének kicserélése és az ezzel kapcsolatos munkáknak 1903. évi október hó 25-ig való foganatosítására pályázatot hirdet. Miről az érdekelteket van szerencsénk azzal értesíteni, hogy a szóban levő pályázat közelebbi feltételei a nevezett iskola kezelő irodájában, a hivatalos órákban megtekinthetők. Nagyvárad, 1903 szeptember hó 17. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: **Huzella Gyula**, kir. keresk. tanácsos, elnök. **Dr. Sarkadi Lajos**, titkár.

* **Szomjas a föld.** A hűvös augusztusi napok után beköszöntött hőség már jóideje tart. A forróságtól a mezők kiszáradtak s a növényzet meg van akasztva fejlődésében. A gazdák kétségbeesve óhajtják az esőt, mert kiszáradt, szomjas a föld. Az eső nélküli, tikkasztó hőség már is sok kárt tett a gazdáknak; a vetemények elsárgultak; a bőterméssel kecsegtető tengeri összeaszik s a szemek a fejlődés helyett elfonnyadnak. Igen nagy a kár a szőlőkben is; a szemekre enyhet nyújtó eső kellene, hogy lágyuljanak, mert ha tovább is így tart az időjárás, alig lesz bortermés, a különben elég gazdagon megrakott venyigén. A föld összeropodott a szárazság miatt. Az utóbbi napokban esővel biztató felhők gomolyodtak, de anélkül, hogy jótékony eső áztatná a szomjas földet.

* **A pápa órája.** Egy kis anekdotát beszélnek a pápáról. Néhány nappal megválasztása után egy szobrász mellszobrot mintázott a pápáról. A szobrász félt, hogy kifárasztja felséges modelljét, azért meg akarta rövidíteni az ülést s vele levő kollégájától kérdezte, hány óra van.

De annak nem volt órája. Ekkor Ő Szentsége nyájas hangon így szólt:

— Hány óra? Mindjárt megmondom. És ezzel gyermekes egyszerűséggel kihuzott fehér reverendája zsebéből egy régi nagy nikkell órát, mely egy 10 czentésimés zsinegen lógott. A pápa órája azóta közbeszéd tárgya Rómában.

* **P. e. Még mindig fészkelődnek egyes lapok azért a férfhoz és tudóshoz illő kritikáért,** melyet dr. **Persz Adolf** és dr. **Bozóky Alajos** a magyarságot és vallást csufoló áltudomány fölött mondtak. Többek közt a Független Magyarország rucszan neki Bozókyknak és Persznek, p. e. jellel részvétét fejezvének. Ezuttal azonban eltévesztette az adreszt. Olyan bolondgombákat pukkaszt ki, hogy Somlót megteszi egyetemi tanárnak — pedig a jogakadémián is csak rendkívüli tanár. Bozókyról pedig pláne azt írja, hogy semmi irodalmi munkássága nincs. Lehet, hogy a pé-cé-ző ur nem olvasott egyebet az ábéczenél, ezért nem tud semmit arról a valóságos kis könyvtárról, a melyet dr. Bozóky már eddig összeirt. Az bizonyos, hogy Bozóky nem nekivaló könyveket irt. Hanem ha valaki ilyen költésvastag tudatlansággal is kritizálni mer, az irjon önmagának p. e-t, — ha ugyan a tudatlanság részvétet érdemel.

* **Hymen.** Lapunk egyik kedves munkatársának családi boldogságáról vettünk hírt: dr. **Helvey Lajos**, az ismeri ügyes tollu katolikus író és újságíró nőül vette **Guricsky Aranka** tanítónőt Baranya-Maisson. Derék munkatársunkat újonnan alapított családi tűzhelyénél szeretettel üdvözlöljük s azt hisszük, üdvözlök velünk összes olvasóink, a kik annyi élvezetet találtak Helvey szép tárczáiban.

* **Kecskeméthy Győző póttartalékos honvéd.** A székesfehérvári 17. honvéd-nyalozredhez október hó 5-én vonulnak be a póttartalékosok 8 heti kiképzésre. A 17. honvéd gyalozred 11. századának, mely Veszprémben van állomáson, van, illetve volna egy hirdett legénye, **Kecskeméthy Győző**, a nyomtalanul eltűnt sikkasztó. Most bocsájtották ki ugyanis a póttartalékos újonczok behívó-jegyeit s azok között van Kecskeméthyé is. Szól pedig szóról-szóra imigyen:

M. kir. 17. honv. kieg. parancsnokság. II. századhoz.
F. sz. 81B.

Behívó-jegy.

Kecskeméthy Győző 17. ezredbeli pótszázadbeli póttartalékos

Illetőségi község	Veszprém	Sorozási évfolyam 1901.
Illetőségi közig. járás	város	Sorszám /.
		Anyakönyvi lapszám 803.

(katonai kiképzetésre, nyolcz heti időtartamra) ezennel behivatik s köteles 1903. évi október hó 5-én délelőtt a fenti ezred 3. zászlóaljhoz Veszprémben bemutatás végett bevonulni.

Ha azon csapattest, melyhez a fentnevezett egyén behivatott, tartózkodási helyének honvéd kiegészítő kerületén kívül fekszik, a behívott ezen kiegészítő parancsnokságnál jelentkezhetik.

A behívott saját ruhájában köteles bevonulni. A havi változási kimutatás szerint az illető sehol sem jelentkezett.

Kelt Sz.-Fehérvár, 1903 szept. 6.

K. p. u. távol:

P. H. **Dedinszky** százados.

Persze ennek a behívónak az lesz a sorsa, hogy megindítják a nyomozási eljárást, Kecskeméthy katonaszökevénynek nyilvánítják és — bottal üthetik a nyomát.

* **Megadóztatott vendégek.** Sajátságos fogalmuk lesz az inparlamentáris konferencia tagjainak a hirneves magyar vendégszeretetről. Ismeretes dolog, hogy az inparlamentáris konferencia tagjai, mikor Budapesten jártak, Apponyi vezetésével megnézték a királyi várpalotát is. Ma Dessewffy Arisztid háznagyi titkár, aki egyszersmind az interparlamentáris konferencia magyar csoportjának titkára, átíratot kapott a királyi várkapitányságtól. Abban felszólítatik hivatalosan, hogy 170 jegy árát 102 korona erejéig haladéktalanul lefizetni ne terheltelessék. Dessewffy Arisztid nagy csodálkozással nézegette a furcsa átíratot és megértette, hogy százhetven tagja az interparlamentáris bizottságnak járt a várban s a látogatásért fizetni kell. Dessewffy haladéktalanul postára tette a vendégek adóját.

* **Helyreigazítás.** Lapunk tegnapi számában »Rendőri hírek« cím alatt s Amánt Béla kárára történt lopásról szóló referádákban tévesen lett közölve a rendőri kommuniké nyomán, hogy a lopás elkövetésével egy irodai alkalmazott gyanusítottatik, amennyiben a gyanu nem az irodai alkalmazott, hanem egyik hetes ellen irányult, mit ugyancsak a rendőri kommuniké alapján kézséggel rektifikálunk.

* **Dohányzók figyelmébe.** Egy lipcsei professzor Dr. **Füst Lenárd** a következőkben foglalja össze a dohányzásra vonatkozó tanácsait:

1. Csak gyöngye szivart szivjunk.
2. Csak jó szivart szivjunk.
3. A szivart és cigarettát sohase szivjunk

végig; a szivarból legalább két ujjnyit s a cigarettából legalább egy ujjnyit el kell dobni.

4. Ha elalszik a szivar vagy a cigarettára, ne gyujtsunk rá újra, hanem dobjuk el.

5. Ne üljünk füstfelhő közepében, hanem lehetőleg minél kevesebb füstöt tartsunk a szobában.

6. Sohase harapjuk, hanem mindig csak vágjuk a szivarvéget.

7. Mindig használjunk szipkát, lehetőleg olyat, amelyben van nikotin-fogó gyapotdarab.

8. Legjobb a nargilé, s a pipák közül az, amelynek leghosszabb a szára.

Aki ezt a rendeletet betartja, nyugodalmasan szivarozhatik tovább.

* **Temetés.** Nemes Jenő városi alszámvevő temetése tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe. A városi tisztikar, Rimler Károly polgármester vezetése alatt teljes számban volt jelent. *Kecskeméti* Lipót főrabbi szép gyászbeszédet mondott a gyászháznál. Nagyvárad város tisztikarán kívül a városi számvétség tisztikara s az iparos tanoncziskola tanári kara szép koszorúkkal rótták le kegyeletüket az elhunyt emléke iránt.

x **Értesítés.** Tekintve, hogy a szülőknél mily óriási kiadásai vannak a gyermekeknek az iskolai évre szükséges fehérneműk és színes ruhák beszerzésével, így tehát, ha jó árú akarnak olcsón beszerezni, forduljanak az „*Amerikai Aruházhoz*“, hol önök is, mint legjobb ismerőseik meglepetve fogják tapasztalni, hogy mindent a legjobban lehet beszerezni valóban olcsó árért. 260.

x Felhívjuk olvasóink becses figyelmét **Kecskeméty István** (Lukács György-utca sarok), jóhírnévű örvendő vendéglőjére, mely jó konyhájaért, és tisztán kezelt italaiért és előzékeny, pontos kiszolgálásáért minden tekintetben elismerést érdemel.

x Olvasóink figyelmébe ajánljuk *Reisz és Forjesz* butorkereskedő cég lapunk mai számában közölt hirdetését. 296.

SPORT.

A nagyváradai lóverseny.

Megnépesedik ma újra a böné-kuti avar. Tarka sokaságot gyűjt az ingerlő látványosság a frissen tört pálya köré, ahol a nemes paripák vetélkednek az elsőségért.

A nagyváradai őszi versenyek mindig élénkséget, érdeklődést keltenek a megye gentry családjai között s ma a turfon találkozik az előkelő társaság színe-java, hogy kivegye részét a szezon ez izgalmas sportjából is.

A verseny első napjának programja a következő:

I. nap.

Igazgatóság: Gróf *Batthyány* Gábor, *Beöthy* Pál, báró *Königswarder* Hermann, *Szunyogh* Lóránd, gróf *Tisza* István.

Bíró az akadály-, gát- és sikversenyénél: *Klobusiczky* Béla.

Indító: *Döry* László százados.

Időmérő: *Cziffra* Gerő.

Mázsáló: *Mesko* Boldizsár.

Handicapper: *Klobusiczky* Béla.

Pálya felügyelők: *Cziffra* Kálmán, *Fráter* Emil.

Pálya orvos: Dr. *Mayer* László.

Totalisateur vezető: *Hollósy* Jenő.

Versenybíró: *Weingartner* Andor.

Tanúk: a helyszínen választottak.

I. Eladó sikverseny. 1000 kor. egyleti díj, ebből 800 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak. Távolság kb. 1600 m. A győztes 2000 koronáért árverés útján eladó, minden 200 koronáért, melylyel olcsóbban eladónak jelentetik, 1 kg. engedményben részesül. Mini-

mális eladási ár 600 kor. Az árverési többlet fele a második lóé, fele a versenypénztáré.

1. Antal M. fhdgy. 3é p k Lygia. Ezüstszürke, világoskék ujjak és sapka.

2. Br. Baich I. 4é s k Dragina. Sárga, kék gombok, kék-sárga sapka.

3. Czárán J. ur 3é s m Mr. Jersey. Fekete, veres öv, fehér sapka.

4. Czárán Z. ur 4é stp k Felicitas. Sötétveres, fehér sapka.

5. Fejér J. ur 6é p m Karmester. Kék, veres ujjak, kék sapka.

6. Klein Gy. ur 3é stp k Macz. Sötétzöld, világoskék ujjak és sapka.

7. Liptay B. ur 4é stp m Durnyi Jobbról: Veres, kék ujj és sapka. Balról: Kék, veres ujj és sapka.

8. Ugyanaz 3é p k Páfrány. Ugyanaz a dress.

9. Gr. Pejacevich A. 4é s h Jim Morgan. Sárga, kék öv.

10. Ugyanaz 3é p m Madrid. Ugyanaz a dress.

11. Br. Reichlin F. fhdgy 3é s k Nichette. Kék, fehér szalag és sapka.

12. Schey P. százados 3é s k Reinecla ude Fehér, veres kék szalag, veres sapka.

13. Lovag Streerwitz O. százados 4é p k Anecdote. Ezüstszürke, veres gyűrűk, ezüstszürke sapka.

II. Ürögdi akadémia verseny. 1500 kor. adja az Ürövasok szövete, ebből 1200 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak, 100 kor. a harmadiknak. Távolság kb. 4200 m.

1. Br. Baich J. id. p k Eszter. Sárga, kék gombok, kék-sárga sapka.

2. Ugyanaz 5é s h Lapály. Ugyanaz a dress.

3. Czárán J. ur 5é p k Moderne. Fekete, veres öv, fehér sapka.

4. Czárán Z. ur 4é stp k Annie. Sötétveres, fehér sapka.

5. Mr. Field 5é p h Hasrman. Cseresznyepiros, fehér szalag és sapka.

6. Lovag Jägermayer R. hdgy. 5é p m Tacsó. Világoskék, fekete ujjak és sapka.

7. Gr. Károlyi Mihály 4é p k Kicsi. Buzavirágkék, veres ujjak, buzavirágkék sapka.

8. Liptay B. ur 6é p m Ne engedj. Jobbról: Veres, kék ujj és sapka. Balról: Kék, veres ujj és sapka.

9. Ugyanaz 4é p k Tétova. Ugyanaz a dress.

10. Lukács E. fhdgy. 6é p h Kontár. Veres, kék öv veres pettyekkel, kék sapka.

11. Ugyanaz 4é p k Prűcsök. Ugyanaz a dress.

12. Nagy A. százados 5é s h Honi II. Kék, sárga szegély.

13. Schey P. százados 5é p h Jagello. Fehér, veres-kék szalag, veres sapka.

14. Schneidt Gy. százados 4é p h Ca d'Oro. Fehér, kék gallér és sapka.

15. Gr. Starhemberg V. százados 4é s k Anisette II. Ezüstszürke, veres gyűrűk és sapka.

III. Szentmártoni gátverseny. 1500 kor., adja a Magyar Lovaggyelet által a részére a Földművelésügyi miniszter ur által engedélyezett subventióból. 1200 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak, 100 kor. a harmadiknak. Távolság kb. 2800 m.

1. Czárán J. ur 3é s m Mr. Jersey. Fekete, veres öv, fehér sapka.

2. Folbert J. fhdgy. 3é p m Va banque. Sárga, veres gyűrűk, sárga sapka.

3. Lovag Jägermayer R. hdgy 5é p m Casimir. Világoskék, fekete ujjak és sapka.

4. Klein Gy. ur 3é s k Hors concours. Sötétzöld, világoskék ujjak és sapka.

5. Liptay B. ur 6é m p Ne engedj. Jobbról: Veres, kék ujj és sapka. Balról: Kék, veres ujj és sapka.

6. Ugyanaz 4é p k Tétova. Ugyanaz a dress.

7. Ugyanaz 3é p k Páfrány. Ugyanaz a dress.

8. Nagy A. százados 4é s h Zobnaticza. Kék sárga szegély.

9. Schey P. százados 4é p k Tscherkessin. Fehér, veres-kék szalag, veres sapka.

10. Ugyanaz 3é p k Alpenrose. Ugyanaz a dress.

11. Stein R. ur 3é s k Mind you Szürke, viola sapka.

IV. Zerge akadémia verseny. 1000 kor.; adja a m. kir. földművelésügyi miniszter ur. Ebből 800 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak, Távolság kb. 4200 m.

1. Br. Baich J. id. s k Bezzeg. Sárga, kék gombok, kék-sárga sapka.

2. Fejér J. ur 6é s k Marigold. Kék, veres ujjak, kék sapka.

3. Klein Gy. ur id. s k Dáma II. Sötétzöld, világoskék ujjak és sapka.

4. Liptay B. ur 5é p k Klára. Jobbról: Veres kék ujj sapka. Balról: Kék, veres ujj és sapka.

5. Nagy A. százados 6é s h Biró. Kék, sárga szegély.

6. Ugyanaz 4é s h Zobnatica. Ugyanaz a dress.

V. Böné-kuti sikverseny. 1500 kor.; adja a Magyar Lovaggyelet által a részére a m. kir. Földművelésügyi miniszter ur által engedélyezett subventióból. Ebből 1200 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak, 100 kor. a harmadiknak. Távolság kb. 2000 m.

1. Antal M. fhdgy 3é p k Lygia. Ezüstszürke világos kék ujjak és sapka.

2. Br. Baich J. id. p k Eszter. Sárga kék gombok, kék-sárga sapka.

3. Czárán J. ur 5é p k Moderne. Fekete, veres öv, fehér sapka.

4. Ugyanaz 3é s m Mr. Jersey. Ugyanaz a dress.

5. Czárán Z. ur 3é s m Hallatlan. Sötétveres fehér sapka.

6. Gr. Károlyi Mihály 4é p k Kicsi. Buzavirágkék, veres ujjak, buzavirágkék sapka.

7. Klein Gy. ur 3é stp k Macz. Sötétzöld, világoskék ujjak és sapka.

8. Ugyanaz 3é stp k Szárazság. Ugyanaz a dress.

9. Liptay B. ur 4é stp m Durnyi. Jobbról: Veres, kék ujj és sapka. Balról: Kék, veres ujj és sapka.

10. Ugyanaz 3é p k Páfrány. Ugyanaz a dress.

11. Nagy A. százados 5é p k Páratlan. Kék, sárga szegély.

12. Schey P. százados 3é p k Alpenrose. Fehér, veres-kék szalag, veres sapka.

13. Stein R. ur 3é s m Rozmaring II. Szürke, viola sapka.

14. Lovag Streerwitz O. százados 4é p k Anecdote. Ezüstszürke, veres gyűrűk, ezüstszürke sapka.

VI. Svengali verseny. 1000 korona egyleti díj. Ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Távolság kb. 1600 m.

1. Kiss Ernő ur 4é p k Kóczos.

2. Dr. Miskolczy F. ur 4é p k Coquet.

3. Rozvány J. ur 4é stp h Holló. Lila, fehér ujjak, veres sapka.

4. Szunyogh Z. ur 5é s m Rézkakas. Világos kék, fehér szalag.

5. Gr. Tisza István 6é stp m Vándor. Kék, veres sapka.

VII. Nagyvárad város díja. Kettős fogatok. Díj 1000 korona, ebből 800 korona az elsőnek, 200 kor. a másodiknak. Távolság 3750 m. (Pálya háromszor körül).

1. Kiss Ernő ur 5é sz k Fruska 3é sz k Bakfis. Veres-fekete.

2. Klobusiczky G. ur 7é stp h Csillag, Klobusiczky T. ur 5é p k Gatyó. Buzavirágkék-arany-sárga.

3. Kubinyi M. ur 6é p h Szöges 4é p h Szikra. Fehér.

4. Liptay B. ur id. p h Bogdán id. p k Iris. Veres-kék.

5. Olasz E. ur 8é p k Rontó 6é sz k Gólya. Kék.

6. Gr. Wass Jenő 6é sz h Négus 5é sz h Társa. Sárga.

7. Ugyanaz 7é sz k Zahara 6é sz h Ranzan. Ugyanaz.

SZINHÁZ.

Ruzsinszky Ilona a Népszínházban.

A Népszínházban estéről-estére óriási érdeklődés közepett folyik a *Dankó Pista* emlékeztetőre rendezett cigányverseny. A legkiválóbb primadonnák és cigánybandák szótlanul meg, különböző színezetű és árnyalatú művészettel a nagy cigány poéta csodaszép nótáit.

Fellángoló lelkesedés, a magyar lélek viharos ujjongása követi esténként a bravurosan előadott dalokat s már eddig is elragadtatással beszélnek a cigányverseny sikeréről, pedig még ezután következnek a fényes esték. A nótás nagyszony fellépése és a minket váró dalokat közölről érdeklő hétfő esti nagy esemény: *Ruzsinszky Ilona* és a *Hamza* bandájának a fellépése.

Ruzsinszky Ilona asszonyt, akinek tüntető énekművészete fővárosi színházi körökben is jól ismert, *Hamza Gyuszi* és *Miska* kívánságára a versenyrendező bizottság felkérte három *Dankó*-nóta eléneklésére. A művésznek készséggel fogadta el a meghívást és *Hamza* kíséretével hétfőn este énekel a Népszínházban. *Dankó* három legszebb nótáját: »Eltört a hegedűm...« »Most van a nap lemenőben...« »Pergetem, elejtem...« című dalokat énekel a művész.

*Hamza*ék nagy ambícióval pályáznak a *Barcsay*-díjra s ők maguk levélben kérték a versenyrendező bizottságot, hogy *Ruzsinszky Ilonát* kérjék föl az ő hangversenyükre közreműködőül, mert meggyőződésük, hogy senki sebben nem interpretálja *Dankó* dalait, mint *Ruzsinszky Ilona*.

NYILTTÉR.

Kecskeméty István

étterme és sörcsarnoka,
Nagyvárad, Lukács György-utca sarkán.

Naponta frissen csapolt *márcziusi sör*.
315 Saját termésű, tisztán kezelt

HEGYI BORO K.

Társas-ebédek, vacsorák vagy lakomák
étlap szerint vagy megállapított árak mellett
elfogadtatnak.

ABONNENSEK

elfogadtatnak mérsékelt árak mellett.

Egyben van szerencsém a *vidéki utazó közönség* szíves figyelmét felhívni, hogy

vendég-szobáimat

ujjonnan berendeztem és tisztántartására
különös gondot fordítok, ugyszintén

szállóhely

olcsó ár mellett szíves rendelkezésre áll

IRODALOM.

Az „*Egyetemes kritikai Lapok*“ 8. számának tartalma: A magyarországi közoktatás története *Mária Terézia* korában. 2 köt. Irta dr. *Fináczy Erő*. — B. vezetés. — Az I. kötet (1740—1773.) — 1715. és 1723. iki törvény és az u. n. állami iskolarendezés. — A protestáns iskolák elnyomása. — A Jézus-Társaság iskolái. — A protestánsok középiskolái. Az új szellem ébredése. — Tanulmányok. — *r. Dudek* Jánosról. — Különfélék: I. Az Aka-

démia lejáró pályázata. — II. Beküldött nyomtatványok. — Szerk. telefon.

Előfizethetni az »*Egyetemes kritikai lapok*«-ra egész évre 2 koronával, Budapesten, a »*Religió-Vallás*« szerkesztőségében, VI. Bajzatecza 14.

TAVIRATOK

A nemzet tiltakozása.

Budapest, szept. 18. (Saj. tud. táv.) A hadiparancs állandó forrongásban tartja a kedélyeket. Hogy a nemzet mély sérelem esett, bizonyítja az, hogy a pártrekesztő falak összeomlottak és egységes vélemény, hogy a nemzet alkotmányának megvédése szigorú ellenállást követel.

A szabadelvűpártban élénken vitatják, hogy mily sérelmek estek alkotmányunkon.

A függetlenségi párt *Tóth János* elnöklésével értekezletet tartott, melyen a parlament összehívását kérő feliratot megszerkesztették s négy tagú bizottság adta át *Apponyi Albert* grófnak, mint a ház elnökének.

A függetlenségi párt a ház összehívásának szükségét a következőkben okolja meg: a felelős kormány lemondása óta annyi törvénytelen s alkotmányunkat mélyen sértő intézkedés történt, hogy azt a nemzet tovább nem tűrheti, hogy lassan az abszolutizmusba süllyesszék. Törvényellenes pedig a meg nem szavazott adók, a hadügyminiszter a kiszolgált katonákat bentartani rendeli, s császári hadiparancs alkotmányunkat mélyen sértve megtagadja államiságunkat.

Mindezek ellen, hogy az országgyűlés tiltakozó szavát emelhesse, kéri a parlamentet 2-ára összehívni.

Budapest, szept. 18. (Saj. tud. táv.) *Kossuth Ferencz* megérkezett Budapestre, de politikailag nem nyilatkozott.

Héderváry a királynál.

Budapest, szept. 18. (Saj. tud. táv.) Holnap *Héderváry* kihallgatásra megy a királyhoz.

Borzalmas tüzvész.

Lemberg, szept. 19. Az eddig érkezett ávirati jelentések szerint *Zloczowban* több mint 500 lakóház, továbbá két kórház, a törvényes-ki épület és a *Miklós-templom* leégett. Emberéletben is esett kár. Ma reggel a tüzet még nem lokalizálták. *Potocki gróf* helytartó, a ki délután utazott *Zloczowba*, hogy tudomást szerezzen a tűz kiterjedéséről, ma délelőtt ide visszatért. (M. T. I.)

Behívják a halasztást nyert önkénteseket.

Budapest, szept. 18. (Saj. tud. táv.) Az egyetemi hallgatók között nagy az elkeseredés, mert a halasztást nyert besorozott önkénteseket egymásután behívják.

A hadiparancs története.

Budapest, szept. 18. (Saj. tud. táv.) A hadiparancs keletkezésének történetét egyik bécsi lap írja. *Körber* a király galicziai hadgyakorlatra való elutazása előtt informálta a királyt, hogy az osztrák politikai viszonyok is elmérgesed-

hetnek, ha a magyar politikai bonyodásban sürgősen döntés nem történik. Erre a király a hadparancs kiadására határozta magát. *Körber* ismerte annak tartalmát már a reichenauai találkozás előtt. Tudatta *Szell Kálmánnal* is és *Szell* ekkor tért haza a legnagyobb pessimizmussal *Reichenauból*.

Héderváry kitüntetés.

Budapest, szept. 18. (Saj. tud. távir.) *Vilmos* német császár *Khuen-Héderváry* grófnak a porosz koronarendet adományozta. Ez egyike az egyik legmagasabb német kitüntetésnek.

Politikai konferencia Bécsben.

Bécs, szeptember 18. (Saj. tud. táv.) A N. F. Presse írja, hogy *Vilmos* császár bécsi látogatása idején politikai tanácskozás lesz, melyen német államférfiak is résztvesznek. De a tanácskozás csupán a keleti ügyek megvitatására szorítkozik és nem avatkozik a monarchia belpolitikai ügyeibe. Azonban német politikusok óhajtása, hogy a monarchia békesége mielőbb helyreállítsák, s ilyen értelemben érintkezni is fognak bizalmasan a magyar politikusokkal.

A balkáni viszonyokkal szemben egyideig a várakozás álláspontjára helyezkednek. Oroszország is ígéretet tett, hogy nem avatkozik *Bulgária* ügyeibe.

Osztrákok a magyar követelések ellen.

Budapest, szept. 18. (Saj. tud. táv.) Egyik tekintélyes osztrák politikus újságírók előtt kijelentette, hogy Ausztriában nagy elégtelenséget keltene a magyar tisztek hazahelyezése, mert abban már a hadsereg kettéválásának csiráját látják. Hanem a jelvények reformjához szívesen ők is hozzájárulnak, de a többi követelésekkel szemben a *Reichsrathban* heves támadások várhatók a magyarok ellen.

Leczáfolt tüntetés.

Szerajevó, szept. 18. *Boga Károly*, a dévai tanítóképző intézet igazgatója táviratozza, hogy nem igaz, hogy *Spalatóban* a dévai tanítóképző kiránduló tanítóit megtámadták volna. Csak öt suhanc dobálta meg a *Kroacia* hajót és a polgármester, valamint a rendőrkapitány ezért is fényes elégtételt szolgáltatott, a mennyiben személyesen bocsánatot kértek az incidensért. A kirándulók mindenütt a legnagyobb előzékenységgel találtak. (M. T. I.)

000 REGÉNY CSARNOK. 000
000 000

Sorsjáték.

Regény.

Irta: *Stella (Szöke Berta)*

75.

A hangverseny január végére volt tervezve, épen akkorra tehát, mikor amugy is hazamelt volna, szüleit meglátogatni. Minden idejét a felolvasandó dolgozóra szentelte most, ki akart tenni másáért. *Bauki* és *Láposi*, kiket dolgozatai megíráására irányadónak tartott, elragadtatással beszéltek a szellemes munkáról. *Márta* folytán javított, folyton csiszolt rajta valamit, mielőtt talált valami jobb, valami

szébb kifejezést. Lázás izgatottsággal várta már a kiírt nap elérkezését. Láposit sokkal könnyebb volt rávenni a hangversenyen való részvételre, semmint hitte.

— Kellemes hírt kapott? — kérdezte Mércziné. látva a levél olvasása közben felderült arcot.

— Képzeld Nagysád, Láposi eljön a hangversenyre, azt írja, ez igen jó alkalom lesz szüleimet megismernie. — mondta örömmel.

— No, most akkor bizonyára mint boldog menyasszony fog hozzánk visszatérni.

— Ugyan kérem — veté ellen pirulva.

— Miért mentegetőzik, talán ellenére lenne?

— De hisz erről szó sem lehet.

— Es miért, ha szabad tudnom? A mint én a Láposi viselkedéséből ítélhetek, karácsonykor tisztába jöttek egymással.

Ha ugy volna, gondolta.

— Eu Istenem, hát miből következeti azt Nagysád, hisz igazán mindenről szó volt, csak erről nem. Különbön felesleges is lett volna ez, hát házasodhatik-e ő?

— Miért ne? Ugy tudom, nagykoru már aztán állása is van, a melynek jövedelméből eltarthatja családját.

— Igen, de először ő semmi hajlandóságot nem érez még a családalapításra, másodsor ha fogla közik is e nemes eszmével, ki tudja ki az a szerencsés, aki a magasra törő eszmét megtestesíteni hivatva lesz és harmadszor ő mint biztos forrásból tudom, nem nőül, a mig hugaról nem gondoskodott.

— Lári-fári. Azt hiszi, nem láttam semmit?

— De mi kérem?

— Semmit, semmit. Csupán arra akarom figyelmeztetni kisasszony, hogy ne utazzanak együtt.

A lagosi rossz nyelvek már ugy is beszélnek és magának óvakodnia kell azoknak lehetőleg kevés anyagot adni.

— En egy egész héttel előbb utazom el! Láposi csupán a hangverseny napján érkezik hozzánk.

— Helyes. Hanem még egyet mondok, igen rosszul tette, hogy a Zsuzsiné meghívását visszautasította, az az asszony nagyon veszedelmes, vele csinálna kell bánnia.

— Mit törődöm vele? Valószínűleg nem is találkoznunk többé!

— Azt nem lehet. Aztán ha maga nem is törődik vele, de ő annál többet foglalkozik Vajda Mártával. Az az igénytelennek látszó leányka nagy szálka az ő szemében. Csupán egyet tanácsolhatok kisasszony, hogy őrizkedjék tőle, az az asszony mindenre képes!

E szavak szeget ütöttek a Márta fejébe. Reszketett azért a boldogsággért, a mit még nem is birt, megrövidítve érezte magát jogaiban, melyekkel még nem is rendelkezett. A férfi érzelmeiről ne a tudott semmit. Szerelméről ő nem beszélt soha. A Jolán elejtett néhány szava volt egyetlen mentővára, melyhez gyakran saját maga előtt is képtelen reményeit fűzte. Ujra, meg újra elolvasta. Jó az Isten — gondolta, midőn kis idő múlva felocsudott, nem hagy el engemet sem.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Kincstári lovak árverése.

Vettük a következő hirdetményt: Hétfőn, szeptember 21-én reggel 9 órakor 4 kincstári szolgálati ló fog elárvereztetni a lóvásárlóterem. A venni szándékozók figyelmét erre azon megjegyzéssel hívom fel, hogy a vevő a vételárát és a III. fokozat szerint fizetendő bélyegilletéket az eladási helyen azonnal köteles megfizetni. Nagyváradi, 1903 szeptember hó 18-án Darvassy Lajos tanácsnok.

Feloldott zárlat.

Biharvámegye alispánja értesítette Nagyváradi városát, hogy Mező-Kereztés és Artánd községek területén a szaj- és körömfajás az állatok között megszünt s ezért ezen két községet a vészterületből kivonta és a zárlat alól feloldotta,

Forgalmi kimutatás 1903. szept. hó 15-ről. Tiszta buza körülbelül 4800 hltr. Kétszeres buza 400 hltr. Rozs 1800 hltr. Arpa 500 hltr. Zab 450 hltr. Tengeri 80 hltr. Burgonya 200 hltr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 176 drb. Félhizott 117 drb. Sovány 340 drb. Süldő 780 drb. Malacz 460 drb. Hizott marha 136 drb. Jármos ökör 2800 drb. Fejős tehén 978 drb. Borju 1052 drb. Bivaly 55 drb. Juh és kecske 640 drb. Ló 1968 drb.

Értéktőzsdé

	Budapest, szept. 18.
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, szept. 18.
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. szept. 18-án.

Magyar aranyjárdék 4%	117.90
Magyar koronajárdék	99.10
Magyar vasuti köl sön aranyban 4 1/2%	—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	97.—
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horvát szlavonföldtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	199.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	155.—
Osztrák járadék papirban	99.20
Osztrák járadék papirban	99.75
Osztrák járadék aranyban	119.75
Osztrák korona járadék	99.50
Osztrák államsorsjegyek	152.—
Osztrák magyar bank részvény	15.77
Magyar hitelbankrészvény	697.50
Osztrák hitelintézet részvény	674.—
Párisi vista	94.97
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.02
Németbirodalmi márka	117.37
Londoni vista	239.25
20 márkás arany	23.48

A szerkesztőzáró felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyváradi város tanácsának árverési küldöttségétől.

Árverési hirdetmény.

Nagyváradi város tanácsától nyert megbízás folytán az alább felsorolt ingatlanok eladása céljából 1903. évi október hó 5. napján délelőtt 10 órakor a városház nagytermében nyilvános árverést fogok tartani.

Árverés alá kerülnek:

1. Nagyváradi-Ujváros Kossuth Lajos-utczában levő s jelenleg a városi rendőrség elhelyezésére szolgáló 5. sz. beltelkes ház, kikiáltási ára 94500 korona.

2. Nagyváradi-Olaszi Fő-utczában levő s jelenleg a városi adóhivatal elhelyezésére szolgáló 10. sz. beltelkes ház, ezen ingatlan elárverése kétféleképpen fog eszközöltetni, u. m. a) az egész ingatlan 82600 korona kikiáltási ár mellett, — b) a mérnöki hivatal által készített rajz szerint két telekre osztva telek-részenként és pedig az I. sz. telek (a Fő utcai kapubejáratától jobbra eső sarok telek) 1036.42 négyszög méter telekterülettel 43600 korona kikiáltási ár mellett, a II. számú telek (Fő utcai kapubejáratától balra eső telek) 1069.04 négyszög méter telekterülettel 39000 korona kikiáltási ár mellett.

3. A Nagyváradi város kezelése alatt levő Sztaroveszky szegénygyermek kórház alapítójának képezett Biharvámegye Magyar-csékei járásban fekvő s a kotyikleti 26. sz. tkvi betétben foglalt s a kataszteri birtok iv szerint 1119 kat. hold és 107 négyszög ölet levő föld-birtok, melyből 133 hold 1423 négyszög öl

szántóföld, 7 hold 460 négyszög öl kert, 95 hold 680 négyszög öl rét, 173 hold 700 négyszög öl legelő, 698 hold 850 négyszög öl erdő, s 10 hold 794 négyszög öl földadó alá nem eső terület az egész ingatlan s tartozékainak (lak és gazdasági épületekkel) kikiáltási ára 76043 korona 68 fillér.

Bánatpénzül a kikiáltási árak 10 %, szolgál, mely árverelő által az árverés megkezdése előtt alulírott küldöttségi elnök kezébe készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban teendő le. A 2. tétel alatt megnevezett ingatlan illetőleg azok az árverelők, kik a bánatpénzt az egész ingatlanra nézve leteszik, a részleges árverésben való részvételre is jogosítva vannak.

Az árverési feltételek az 1. és 2. tétel alatti ingatlanokra vonatkozó helyszínrajzok, a 3. tétel alatti ingatlanra vonatkozó tkvi kivonat, kataszteri birtok iv, becsú jkv. s a jelenlegi bérlővel kötött s fennálló szerződés alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők s ugyanott egyéb felvilágosítások is nyerhetők.

Árverelni szóval vagy írásban zárt ajánlat utján lehet, zárt ajánlatok csakis a fent kitett határidőig, a szóbeli árverés megkezdése előtt adhatók be s ezekhez az előírt bánatpénz vagy ennek a városi pénztárba történt letételét igazoló letéti jegy is csatolandó s árverelő zárt ajánlatában világosan kitenni köteles, hogy az árverési feltételeket, rajzokat stb. ösmeri s azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja, — szóbelileg árverelők az árverés megkezdése előtt a feltételeket ugyanezen körülmény elismerése végett aláírni tartoznak.

Árverelőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyváradi városát csakis az árverés eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyváradi, 1903 szept. hó 3-án.

Komlóssy József,

422. tanácsnok, mint az árverelő küldöttség elnöke.

812 A

„Nagyváradi hitelbank részvénytársaság“

működését Kossuth Lajos-utca 10. sz. a. megkezdte.

Üzletköre:

Betétek kamatozás végett elfogadása könyvecskékre és folyó számlára, mely előbbi után 5% kamatot fizet, adó levonás nélkül.

Váltók leszámítása.

Előlegek értékpapirokra és áru-készletre.

Jelzálogkölcsön nyújtása házakra és földekre.

Értékpapírok vétele és eladása.

Szelvények és kisorsolt értékpapírok beváltása.

Hivatalos órák: d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Az Igazgatóság.

Hazai ipar!

Butor

modern lakásberendezések, valamint egyes butordarabok gyári árban

REISZ és PORJESZ

butorgyárosoknál, 29

Nagyváradi, Zöldfa utca elején.

Hirdetés.

A Nagyváradi Hitelbank
takaré- és segélyszövetkezet
működését megkezdette.

Tagok ez évi október 1-ig — mulasztási illeték fizetése nélkül — felvétetnek.

A befizetések hétköznapokon *egész napon át*, vasárnap és ünnepnapokon pedig d. e. 9—11 óráig eszközölhetők a «Nagyváradi Hitelbank r. t.» üzleti helyiségében *Kossuth Lajos-utca* (Sándor Samu-ház.)

859

Az igazgatóság.

A várad-velencei volt Weinberger-féle gyárhelyiségben

2 magtár

azonnal bérbevehető.

Értekezhetni lehet a Nagyváradi Takarékpénztárnál. 807.

Kiadó lakás.

A Kossuth-utcai Mezey-féle házban egy II. emeleti 6 szoba és mellékhelyiségekből álló lakás f. évi november hó 1-től kiadó.

417

H Á S Z M A N Ó

kézmű és divatáruháza

NAGYVÁRAD, Fő-üzlet: Zöldfa-u. elején. Fiók-üzlet: AMERIKAI ÁRUHÁZ Fő-u.

Az iskola évre fiu és leánykák részére szükséges összes fehérneműek, színes ruhák, harisnyák és minden más cikkek bármely intézet előírása szerint beszerezhetők.

Ugyisint minden rőfös árukban a már ismert nagy raktár.

Azt pedig mindenki elismeri, hogy oly olcsó árban mint nálam, nem lehet árut beszerezni.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyváradi, Apáczai-utca 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,

számlák, falragaszok,
báli meghívók,
fánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.